

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆՆՈՒԳՈՒՄ 6 ՀՈՒՅՆՄԱՐԻ

ԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

ԼՈՒՐԵՐԸ

Մարտի 12 հոկտ.

Յորեն կիշնայ 145 126. ընտիր տեսակը 50, 25. — Կալայ 123. ընտիր տեսակը 27, 75. — Միտաքա եւ թողակ նոյն դին. — Սուսամ 60, 75. — Փոխանակութիւնը 23, 05. — Յոնա 74 25. — Բոնոսիտի 94.

Լոնայ 15 հոկտ.

Յորեն Բոնոսիտի, Գանուր 54 58 ըստ տեսակին. — Կիրքա թաղան 41, 50. — Եղիպատայրեն կալայի 51. — Գարի 24. — Դաւար 50, 75. — Խաչուէ 69. — Բոնոսիտի 91. — Օսմանեան 58 75 54. — Փոխանակութիւն 69. — Երբ 68 1/2. — Ստալը կը փոխուի եւ հաւանականաբար Պանքան իր քանիքն պիտի բարձրացնէ.

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հռոմի խնդրոյն վայ գաղղիական Մոնիթէօնը լրագրին հրատարակած պաշտօնական գրութիւնները Եւրոպայի լրագրաց էջերը մէկէն ի մէկ ցանկեցունին. Լին մարդ հաւրը ս. այն դուռած ներուն միտքը և վաղ կամ անագան ու ներաղը հետեանքը. Ար մայ միայն ըստ պատէ այն հետեանքներուն արդեանքը. Խորացրիք ինչպէս յայտնի է բնականաբար ամենեւեւ աւելի անհամար են սպասուած արդիւնքը տեսնելու. ասոր համար իրենց լրագրիներն ալ ամեն ջանը կրնն զայն փութացնելու. դոն իրենց էջերուն մէջ. Ար հաստատեն թէ Խորացրի կառավարութեան պաշտօնէից նախագահ Ա. Բալմաճի Գարիք երկարու կը պատասխանուի որպէս զի խնդրոյն վերջնական կարգադրութեանը վայ Եւրոպայի կայսեր հետ խորհրդակցի. Եւրոպայի կայսերը կը հաստատեն դարձեալ թէ Պաղլոյ կառավարութիւնն իր վրէջերը Հռոմէն կանգնու փերչնական որոշումն ըրեր է. Խորացրի կառավարութիւնն ալ խօսք տուեր է որ գաղղիական զործակալներ չըզկէ Հռոմ, և մանաւանդ թող չտայ որ Խաղաղի կամուտը զինուորներ Հռոմի հողը մտնեն. Ա. երջապէս Պաղլ իր բուն զօրութեանը պիտի թողուի, Հռոմի բը նախկիններ իրենց փնտրին բացարձակ տէր պիտի ըլլան, և Խաղաղ զբաղին այն ժամանակը միայն պիտի ծածանի Պաղլի տօլի վայ երբոր Հռոմի ժողովուրդը կը զերեն կառավարուիլ չուղէ.

Միւս կողմէն Ալեքսանդր Լինաէ բանտան լրագիրը կը հաստատէ թէ Գործը դեռ այսպիսի առաջ գայած չէ, և թէ պէտք է կը խոստովանի ինչեալ լրագիրը թէ Եւրոպայի կայսրն այս խնդրոյն վերջնական լուծմանը մասին ունեցած խորհուրդը նշմարել տուաւ, բայց կատարմանը մասին իր մտաքը մէջ որոշած ժամանակը դեռ յայտնած չէ. Մինչև անգամ իր պաշտօնէիցները չեն կրնար բան մը քարել իրեն. Ար պատմեն թէ երբեք ախ պաշտօնէից. Պ. Պուրո՝ այս օրերու Պաղլի զանուկով առանձին տեսակ

ցութեան մը մէջ կայսեր միտքը իմանալու փորձ փորձերէ. բայց կայսրը պատասխան տուեր է թէ Հռոմի խնդրոյն վայ եղած և ըլլալը բոլոր իրարմեցունները չեն կրնար իր մաքն մէջ որոշուած լուծումը մէկ ժամ փութացնել.

Լոնայի մէջ կարկապտեաններուն և իրանտաղաց մէջ կռիւները կը շարունակեն. Սեպտ. 23ին Հայ-Պաղլի մէջ մեծ կռիւ մը ըլլալն ետեւ, հետեւ եալ օրն ալ Լոնայի փողոցներուն մէջ կռիւներ եղեր, և շատ մարդիկ վիրավորուեր են. Պաղլիստութիւնը բաղնալիւ ձերբակալութիւններ ըրեր է.

Օւլիցցերիայի մէջ այս օրերս դէպք մը պատահեցաւ որ միանգամայն ցաւալի է և հետաքրքրաշարժ.

Երիտիմ դաւաճին մեծ ժողովքով մը հաստատեց որով հրեայներուն քանի մը քաղաքական իրաւունքներ կը շնորհուէր. Եւս շնորհը ժողովրդեան միւլունուր մասին զգուհուիթիւն պատճառելով. հասարակութեան մէջ աղբաւոր մը ստորագրուիլ սկսաւ ժողովն հրաժարումը ինքրիւ համար. Եւ որովհետեւ իրենց սահմանադրութիւնը կրէ թէ 6000 քաղաքացի ժողովն հրաժարումը ինքրիւ լու ըլլան նէ՝ ժողովրդեան կամը հաւր նալ պէտք կըլայ, աղբաւորին 9000 ըստ ստորագրութիւն հաւաքած ըլլալով՝ ըստ ըրական ժողովներ կազմուեցաւ, ժողովուրդը քուէարկութեան հրաւիրուեցաւ և 34 հազար քուէարկուներ 25 հազար ըր ժողովիկանաց հրաժարմանը համար քուէ տուին. հետեւաբար ժողովը լուծուեցաւ, և նոր ժողովիկանաց ընտրութիւն պիտի ըլլայ.

Հինաստանէն եկած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ Բանիթ և Ա. ամբօա քաղաքները մեծ վնաս կրեր են ահալին փոթորիկէ մը, և 40 հազար հոգի կեանքներն կորուսեր են. Մանասնգ Ա. ամբօյի մէջ տուն մը չէ նալեր փեր է, և բնակիչները փախչելու ժամանակ չունենալով փրատակներուն ներքե թաղուեր են.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս Ժուռնալ լրագրին մէջ հետեւեալ պաշտօնական յայտարարութիւնը կը կարդանք.

« Եւս օրերս լուր հանուած է թէ կայսերական կառավարութիւնը նոր քան սօլիտներ հաներ է մեծ գումարներով. Եւս լուրը՝ որ անշուշտ չարամիտութեամբ տարածուած է, բնաւ հիմ չունի.

« Կայսերական կառավարութիւնը նոր քան սօլիտէ հանելու միտք չունի, և միայն զանուած արժէթուրութեան վարը (քուէարկ) հաստատ բունելու նուիրած է իր ամեն փողթը. »

Ալեկրատէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ Մերվոյ Միտայի Իշաւնը սկստ. 21ին մայրաքաղաքի անգլիական զենապան Ար Հէնրի Պուլլերին քու

խաղաղ մայրաքաղաքի մէկ ժամէն աւելի տեսնուեր է հետը, և իրի կռնն ալ կոշուեք մը ըրեր է ի պատիւ գետանին.

Ա. երջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ դեպքերը Ա. Լինա գացեր է 10 օրի չափ հոն կենալու և անկէ Ա. Պուլլո վերադառնալու դիտարկութեամբ.

Մայրաքաղաքի անգլիական Էլքնիթ Հէրօր լրագիրը կրէ թէ կայսերական կառավարութիւնը Ա. աղբիւնը Միւլէի փողոցը որոշում ըրեր է և քիչ օրէն այս որոշումը պաշտօնական կերպով պիտի հրատարակէ.

Կայսերական կառավարութիւնը նոր կանոնադրութիւն մը հրատարակեց մայրաքաղաքի մէջ և յրժանեցր զաւարթով և կշռով ոգնեց ըմպելիք փաճաւելու վայ.

Յիշեալ կանոնադրութիւնն այս անգամ հրատարակելու տեղ չունենալով՝ յաջորդ թիւերունս կը թողուէր.

Պուլլոյի գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Լէնինձէ գեղի վերջին եղեւ նալործական անցքերուն լուրը Պուլլոս համարուէ պէս, Գեր. Տ. Գէորգ սրբազան առաջնորդը Ա. սեմ. փաշային զայն բողոքեր է, և փաշան ալ իսկոյն խում մը զօրք և բազմութիւ օստիկանութեան զինուորներ հետն առած Լէնինձէ գեղը դայեր՝ ամեն բան անձամբ տեսնել և քննել ետեւ. Պաղլ Սուլթան գեղը գացեր պաշայեր է, և եղեւնադործներուն զինուորներին տաներք անձինք ձերբակալ ընելով Պուլլոս բերեր բանտարկեր է, և քննութեան ներքե են.

Յայտնի է որ Լէնինձէ Պաղլ Սուլթանի բնակաց առաջին անգամ Լէնինձէ գեղին վայ ըլլած յարձակումն ու աւարտութիւնը անապատիկ է ըստ արժանոյն պատժուեր, վերջին եղեւնադործութիւնն ընելու չէին կրնար յանդգնիլ. Սա. կայն հիմն կրնանոր որ թէ՛ փաշան թէ՛ դաւաւորը և թէ՛ բողոք ժողովիկանք Ար. բազան առաջնորդին ստեպ և աղու բողոքներն դրեւի՞ եղեւնադործութեանց սկզբնապատճառն ու գրգռիչները գտնելու ջանք ունին, և կը յուսանք որ յանցաւորներն ըստ օրինաց իրենց արժանի պատիժը կրնէ աղաւ չեն կրնար մնալ.

Ռ. սիւղայէն Մարտիայի Լ. Ժանս Պիւլէ լրագրին զիւռած նամակ մը գրածին նայելով, Պարատաղէ հետ եղած նոր դաշնադրութեան պայմաններն ասնք են.

301. 1. Պարատաղէ ներքին վարչութիւնը՝ կայսերական զօրաց հոն մտնելն առաջ ինչպէս էր նէ՝ այնպէս պիտի մնայ.

301. 2. 1859ին քաշուած սահմանի գիծը այսուհետեւ Պարատաղէ սահման պիտի մնայ՝ Արաօլու ալ նոյն սահմանին մէջ ըլլալով.

301. 3. Օսմանեան կառավարութիւնը թիւ պիտի դարձաւորացուի՝ Լ. թիւերին նաւահանգիստը փաճաւոր տունել ընելու. տանց մարտի տուր վնա.

րեւու. Օ. Էրք և պատերազմական մէկերը ներս տանին արդիւնալ է.

301. 4. Պարատաղէները կառող պիտի ըլլան Պարատաղէն դուրս հողեր վարձելու և երկրադ որոշութիւն ընելու.

301. 5. Միւրքո (Նիքորա իշտանին հայր) Պարատաղէն պիտի ելնէ և հոն չպիտի կրնայ դառնալ. (Եւս յօդուածը՝ ետքը չափաւորուեցաւ. Միւրքո պիտի կրնայ Պարատաղէ մնալ, բայց սուկական մարդու մը պէս պիտի ապրի).

301. 6. Հէրէքէն Էրօրա երկարու ծամբան՝ որ Պարատաղէ մէջէն կանցնի՝ փաճաւորութեան բաց պիտի ըլլայ. Լ. յն ծամբուն վայ տեղ տեղ կայսերական գորք պահապան պիտի նստի մալըր զղեակներու մէջ. Լ. յս տեղերը ետքէն պիտի որոշուին.

301. 7. Պարատաղէները թըշնամական արշաւանքներ չպիտի ընեն իրենց սահմանէն դուրս. թէ որ Պարատաղէ մօտակայ նահանգներուն մէջ ապստամբութիւն ելնէ, Պարատաղէներն անոնց օգնութիւն չպիտի ընեն՝ ոչ նիւթապէս և ոչ բարդապէս. Պարատաղէ բողոք ժողովիկանները, նահանգապետներն և ուրիշ զինաւոր պաշտօնատարներն այս պայմանը պահելու համար ստորագրութիւն պիտի տան Սերտար-Էքրէմին.

301. 8. Սահմաններուն վայ ծագած ամենախոր վէճերը համաձայն խորհրդով կարգի պիտի դրուին. Պարատաղէ սահմանից տեղութեանց ամեն մէկը երեսփոխան մը պիտի ունենայ այն վէճերուն կարգադրութեանը համար. և եթէ կարեւոր խնդիր մը չկրնայ անոնց ձեռքը բռնադուցիլ կերպով լուծուիլ, երկու կողմն ալ ուղղապէս Բ. Պաղլն պիտի դիմեն.

301. 9. Բոտու և իյէ ընտանիք մը Պարատաղէ չպիտի կրնայ մտնել առանց անցաղի ունենալու Օսմանեան իշխանութիւնէն. Հալիս անի ընտը անմիջապէս և անպատճառ ետ պիտի ղեկը ուի.

301. 10. Թող պիտի տրուի Պարատաղէ. Օսմանեան տեղութեան աւմեն կողմը ծանապարհորդել առաւտուրի համար, և կառավարութիւնը պաշտպանութիւն պիտի ընէ ծանապարհորդներուն.

301. 11. Լ. մեն եղեւնադործները պիտի բաւուին և իրենց իշխանութեանը պիտի յանձնուին փոխադարձաբար.

301. 12. Երկու կողմն ձեռքը եղած գերիները թող պիտի տրուին և իրենց տեղը պիտի զիւռին. Տէրութեան հպատակներէն Պարատաղէ մէջ ապստանները իրենց ընտանեօքը հանգրծ պիտի ծամբուին.

301. 13. Եւրոպայի փոխադարձութեան սկզբին համեմատ գոյցուած ամեն նիւթերը ետ պիտի տրուին և գոյու թիւն ընտրները պիտի պատժուին.

301. 14. Պարատաղէները խօսք կուտան ոչ աշտարակ և ոչ ամրութիւն մը շինելու Լ. պանիայի, Պաղլայի և Հէր. սէրի սահմաններուն վայ.

Էրօրա 31 օրտու. 1862.

Պայտերական հրամանաւ՝
Չանագ Պալէի նախկին կառավարիչ
Հասան փաշան Աւարի կառավարիչ
անուանեցաւ :

Կախիկին Մալ-միւտի չափի պէ-
քը Չանագ Պալէի կառավարիչ անուա-
նեցաւ Սիրիկիանի աստիճանաւ :

Եւ Եւալէր փաշան Եւեմէի կառա-
վարիչ անուանեցաւ Պէյլէրպէ իւ աստի-
ճանաւ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ա. Պօլոյ չափի նախկին Պատրի-
արք ամենապատիւ Յակոբ Սրբազանը՝
Քրիստոսի Տեսան մերոյ Տօրինական
Ս. Տեղերը տեսնելու փափաք և ուխտ
ունենալով՝ չորեքշաբթի օրը եղած աւատ-
րիական շողենաւով Երուսաղէմ գնաց :
Կորին Սրբապետութեան ուղեկից են
Երթ. Սեթեան Բօհանէս և Եւեքսան
վարդապետները՝ ոչոց համար կրողի թէ
մշտնջենապէս Երուսաղէմ պիտի մնան :
Իսկ Ա. չափը Օստիէն ետեւ Ա. Պօ-
լիս վերադառնալու դիտաւորութիւն ու-
նի :

Անարիպէն գրուած նամակներէ
ցտեղելով կիմանալ թէ յիշեալ քաղաքի
աղապետը մէջ տարիներէ ի վեր տիրած
երկապառակութիւնը վերջնելու համար
ազգային վարչութեան ըրած վերջին հաշ-
տարար կարգադրութիւնները որ երկու
կողման հոս գտնուող զինուորներէն ըն-
դունուած եւ ստորագրուած էին՝ հոն
գործադրութիւն չեն գտեր, և գծուե-
լաւ իւր շարունակէ : Արարան առաջ-
նորդին և Տէր Սարգիս քահանային
մէջ բացուած վիճի այն աստիճան խորունկ
կերելի, որ վարչութեան ըրած հաշտարար
կարգադրութիւնը չէ կրցած այն վիճի լե-
ցնել և երկուքն իրարու մօտեցնել :

Հաւատարմ յիշեալ քաղաքէն մեկի ե-
կած նամակ մը որ անպաշտութեամբ ի-
րաց վիճալը և մատուցուած դարմանին
անբաւականութիւնը կը հասկըցնէ :

« Մեծարդար խնամքի Ստաիս պատ-
ուական լրագրոյ »

« Հատուցմէ ի վեր կը լսենք
թէ ազգային Պատրիարքարանի հրամա-
նաւ յանձնաժողով մը կազմուած էր ի
Պօլիս՝ Անարիպ ազգայնոց մէջ եղած
երկապառակութեանց վերջ մը տալու հա-
մար : Եւ օրերս այն յանձնաժողովն յայ-
տապիւր ձեռքս անցնելով՝ տրուած որո-
շումներուն մի ըստ միջէ՝ տեղեկացայ, և
մեծապէս ցտեղեցայ տեսնելով որ այն ու-
րոշումները Անարապետ միութեան խն-
դիրը չուճեմէն ի դատ՝ կրնային անոնց
բարոյական և կրօնական սկզբունքներն
անգամ խանգարել : Եզգային վարչու-
թեան այս յայտադրին առաւ հաստա-
տութիւնը՝ ասով միայն ներելի է իրեն,
որ ինքը խնդրոյն բուն խի կեդրոնէն հե-
ռու գտնուելով՝ չկրնար զանի լուծելու
համար պէտք եղած հանգամանոց ամենքն
ալ ճանչնալ : Բայց կը համարձակիմ ըսե-
լու թէ ազգային վարչութիւնը մէկ բանի
մը մէջ մեծապէս սխալած է որ իրեն չի
ներուիր, այսինքն յանձնաժողովը այնպիսի
անձինքներէ կազմեր է որ գրեթէ ամենքն
ալ այս վեճին մասնակից են շ փոխանակ
այնպիսի անձինք ըմբռնելու որ այս խնդ-
րոյն մէջ անտարբեր ըլլան և կարողանան
պաշտաւոր նկատել զայն : Աս հետեւեր
է այն երկու հակառակ կողմանց խոր-
հուրդի նստելէն, որ այն դժուարութիւն-
ները որ խնդրոյն հետ ուղղապէս յարա-
բերութիւն մը չունին անոնց լուծուելու
են, և այն դժուարութիւնները որ կըր-
նանք ըսել նոյն խի խնդիրն են, անոնք
անկարելի լուծուիմ մը ընդունել են : Եւ
ասիկայ բնական է, փասն զի երկու մասն
ալ՝ որչափ որ ալ խաղաղութեան ոգիէն
շարժեալ ըլլան, դարձեալ պիտի ջանան
խաղաղանքուր մաս՝ մինչև հիմա պաշտա-
նած կարծիքներն առաջ տանելու : Երկայ
այնպիսի ճշմարտութիւն մըն է որ կար-

ծեմ թէ և ոչ մէկը կրնայ ուրանալ :
Ինչ է ըրած աղապետ վարչութիւնը՝
երկու կողմին ալ զանգամանակ լսել է,
երկու կողմին ալ զեղծմանը ընել տուել
է, և ահա այս կերպով հաստատուել է
այն խաղաղութիւնը որ «Կնդիր միութեան
Անարապետոց» անուն անարապետ մեկի կա-
ւետուորէ պարտ : Ար համարձակիմ ըսե-
լու թէ վարչութիւնը առանց քննելու և ա-
ռանց ստուգելու է տուած յանձնաժո-
ղովին յայտադրին պէտք եղած հաստա-
տութիւնը :

« Արդեւհաւ, որչափ որ ալ ժողո-
վաւորը դիւրաւ մոռնայ իրեն մէջ եղած
թշնամութիւնները, անոր գլուխ կեցող-
ները չեն կրնար մէջ մ'ալ չմտնել մեկը
մէկէ կրած անարգանքներն : Անարիպ ա-
ռաջնորդը ոչ երբեք կրնայ մոռնալ քա-
հանայէ մը նպատակը, ժողովուրդէն քա-
կոծուելը : չկրնար ալ այսուհետեւ մի և
նոյն աչքով նայել իւր բարեկամաց և նախ-
նի հակառակորդաց : միւս կողմէն Տէր
Սարգիսը չկրնար մոռնալ Օստիէնի խն-
դիրն և կողմնակիցներուն դէմ արձակած
սարսափիչ նշովքները, իւր անձին դէմ
եղած դուռադրութիւնները և այլն, և այլն :
և ինչի հետ բոլոր անկողմանէս և ճշ-
մարտաբար աղապետը չենք կրնար յու-
սալ որ այս հաստատուած խաղաղու-
թիւնը յարատեւ լինի :

« Աւելի ամենահարկաւոր կէտ մը կայ
այս խնդրոյն մէջ մեծ ուշադրութեան ար-
ժանի : այն է այս խաղաղութեան կրօ-
նական սկզբանց դէմ լինելը : յիշուի ալ
ժողովութեան աչքին առջև խաղաղի մը ը-
նել չէ մի՞ երկեցեոյ են մեծ գեղքը՝ ա-
ռանց քննութեան զայն ոչնչացնելը (աղ-
գային վարչութիւնը իրաւունք ունի՝ աղ-
եօք կրօնական կայ մը քակելու) : Բա-
հանային մը երբեք անոնց լինելը և իր
առաջնորդին դէմ ամպագամիլը արդա-
բացնել չէ մի՞ անոր մեծամեծ պաշտօն-
ներ շնորհելը : Ժողովութեան մէջ դայ-
թիւնը թիւն ձգել չէ մի՞, անոր մինչև
հիմա պատկառելի եղած բաները ծաղրողը
բարձրաստիճաններու հասցնելը : Օար-
մանակ մոռնադրութեամբ մը յանձնաժո-
ղովն ու աղապետ վարչութիւնը այս մեծ
խնդիրներուն վրային անցեր են : Բայց չի
կարծուի որ այս բաները ժողովութեան աչ-
քին չեն զարնէր : ան չկրնար մոռնալ դեռ
անցեալ օր իր աչքին առջև անցած այն
նշանաւոր դիպուածները՝ զորոնք հիմակ
ուսան որոշումներուն հետ բարդաւորով՝
անտարապետ իրեն համարումը պիտի նը-
ուազի հոգեւոր բաներու վրայ :

Արդեօք այժմու վարչութիւնը մոռ-
ցեր է անցեալ տարի Տ. Սարգիս քա-
հանային դէմ կրօնական ժողովոյն տուած
խիստ վճիռները : հիմակուսան որոշումը
ները անոր անարգանք մը չեն մի՞ : և վեր-
ջապէս այժմու վարչութեան տկարութիւն
չէ մի՞ այս վեճին մէջ փոխանակ դատաւոր
լինելու՝ ինքզինքը իւր միջնորդ կարգելը :

« Մենք կարծեմք թէ՛ աւելի լաւ
կըլլար Անարապետը համար և աւելի պաշ-
տաւոր Ազգային վարչութեան համար, և
թէ՛ այս վերջինը իւր դատաւոր խաղա-
ղապէս այս վեճը, և թէ՛ Օստիէնի ոգի
թէ՛ Տ. Սարգիսը հանել իրենց պաշ-
տօնէն և հեռացնելը Անարիպէն : մեղի
համար աւելի աչել է որ ազգային կու-
սակցութեանց զուլմանը կործանին, քան
թէ բարոյական և կրօնական սկզբանց դէմ
այսպիսի որոշումներ տրուին :

« Ար վերջացնենք հոս մեր խօսքը
այս նամակին նպատակը բովանդակելով՝
Ֆրէնկեանները և Մանուկեանները կըր-
նան միարեւելի, բայց Օստիէնի և Տ.
Սարգիսին միանալը անկարելի է, և ե-
թէ կարելի լինի Անարիպ աղապետը
սակար կերպով կ'ալայ :

« Ար խնդրեմ, մեծարդար խնամքի,
որ բարեհաճիք տեղի շնորհել այս նամա-
կին ձեր պատուական լրագրոյն մէջ :

« Միամիջող ձեր աղապետութեանը
բարեմայութիւն

7 սեպտ. 1862 Ա. Գ. Ը.
Անարիպ

Ս. Փրիչեան հիւանդանոցի Հոգա-
բարձութիւնն հետեւեալ առատածեռն
բարերարութեանց լուրերը կը հաղորդէ
մեզ :

Մեծապատիւ Փրիչեան Մոսկա-
ղայն, որ քանի մը անգամ հիւանդանոցի
խնամեաց հացկերոյթներ տուած և գրա-
մական օգնութիւններ ըրած էր, դարձ-
եալ սեպտեմբեր 30ին առատ հացկերոյ-
թով մը միթմարեր է Ս. Փրիչի փանուց
մէջ պատաւարեալ խնամակները :

Ա. Եւսեմ քննակալ մեծապատիւ փա-
ճառական Եւսեմի Օստապետեան 30-
հանգստեալ արան՝ Բաշկարան Հոգեւոր ա-
նուն գեղեցիկ աղօթագիրքը որ երկու ան-
գամ ապագրուած էր Պօլիս այս անգամ
իւր ծախքովը նորէն վայելուց և գեղե-
ցիկ դիրքով ապագրել տալով ի Փարիզ,
852 օրինակ յիշեալ գիրքէն Փրիչեան հո-
գաբարձութեան զօրքը է խնդրելով որ
Փրիչեան հոգաբարձութեան կողմէն փա-
ճառուի և եղած արդիւնքովը հաց և ու-
տեսա հոգացուի խնամի կարօտեցող :

Ա. Երկրիւն օրինակներէն դուրս,
դեռ դրեքը հոգաբարձութեան շխնձ-
նուած, նոյն դիրքերուն վաճառուէն դու-
րացած 1331 Ֆրանք ալ դարձեալ Ս.
Փրիչեան հոգաբարձութեան յանձնուել
է ըստ կամաց աղնուստիւր բարերարին :

ԻԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եւսեմ չորեքշաբթիէն հինգշաբթի
լուսնալու զիշերը եղած աստիճան փոթո-
ւելի մեծ փռանք ըրաւ Ա. Եւսեմ նեղ-
ցին բերանը Բաղմիթիւ ձիւտոսի նաւակ-
ներ Փէնէրի մօտերը ընկողնէ կամ ցա-
մաքն ինկեր են, և հարկերէն աւելի ձիւ-
նորս կեանքներն կորուսել են :

— Եւսեմ շաբթու Խաղաղի թաղը
յոյն կին մը հրեայի տղու մը իրեն տուած
ձանձրութեամբ չբխանալով՝ զանի ծեծեր
է : Տրուեց հայրը կնոջմէն փեթ առնելու
համար անցեալ ուրբաթ իրիկուն յոյն
տունը կը մտնէ՝ երբոր կնոջն այրը հոն չէր
և աստիճան ծեծ մը կուտայ կնոջը՝ որ յոյն
ալ ըլլալով մահաւան փառնի մէջ է հիմա :
Հրեան բռնուելով՝ աստիճանութեան դու-
ռը բանտարկուեցաւ :

— Չորեքշաբթի դիշեր ժամը վեցին
միջոցները թիւթի երկրաշարժ մը եղաւ :
Այս ժամ ետքը նորէն շարժ մը ե-
լաւ, բայց աւելի թեթեւ :

— Երկու Օմիււնացի յոյն պատա-
նիկներ անցեալ շաբթու Խաղաղի շողենա-
կը նստին իրենց մօրն ու քրոջը հետ : Ա.
Պօլիս գալու և հոս գործ մը գտնելու
յուսով : Ա. Երջին աստիճան ջրաւորու-
թեան մէջ ըլլալով, շողենաւի ծախքը
վճարելու աստի չունէին : Հոգեւորին
մէջ ուրիշ երեստարաւ ճանապարհորդ մը
կը գտնեն, և հաջար ու մէկ քաղաքա-
վարութիւններ ընելով՝ վերջապէս կրնան
անոր թէ իրենց երջանկութիւն կը համա-
րին զինքը իրենց ընտանիքին մէկ անգամը
համարել, և կառաջարկեն որ քրոյրներն
ամուսնութեան տան անոր : Ար հաւատա-
ցնեն խեղճին թէ մեծապատիւ ժառանգ-
ութիւն մը ձեռք անցունելու կուգային
Ա. Պօլիս :

Երկրաշարժը դժուարութեամբ կրնաւ
անոնց առաջարկութիւնը և իր ապագայ
աներջանկութեան փոխ աստի ալ կուտայ :
Բայց շողենաւը Ա. Պօլիս հասնելուն
պէս երկու եղբայրները դուրս կենն կեր-
թան առանց միւս երկրաշարժին բան մը
ըսելու, և խեղճը պարապ տեղը կը փո-
ւորէ իր անկողնեալ ընտանիքը : Ա. Եր-
ջապէս չորեքշաբթի օրը երկու եղբայրնե-
րն մեկուս փառաւորով՝ աստիճանու-
թեան կը մտնեն և փոխ տուած ստալը
եւ կուգէ :

— Մայրաքաղաքի Բուռլէն տ'Օ.
« Իմ լրագրին մէջ հետեւեալ կը կար-

դանք :
« Երկրի անուշով յոյն մը քանի մը
աւախ աստիճանութեան դուռը բանտար-
կութեան դատաւարտուելէ ետեւ, ժամա-
նակը լրանալով, երաշխաւոր մը կուգուի
իրմէ Ա. Պօլիս բնակելու համար : Թե-
որ չկարենար երաշխաւոր մը ցուցնել իւր
հայրենի քաղաքը պիտի աքսորուէր :
Երկրի խօսք կուտայ երաշխաւոր մը ցոյց
տալու : ուստի զինուոր մը կը գնեն հեռ-
պատուիրելով որ հեռը ընկերանայ երաշ-
խաւոր գտնելու, և չփախքնելով նորէն
աստիճանութեան դուռը տանի :

« Նանքան բաղմամբն փողոցէ մը
անցած աստիճան զինուորը կը կորսնցնէ
բանտարկեալ, և պարապ տեղը փնտա-
լէ ետեւ՝ յուսահատեալ կը դառնայ ու-
տիճանութեան դուռը, մտածելով թէ
ի՛նչ պատասխան պիտի տայ իր մեծերուն :
« Բայց Երկրի չէր փախած : Ինքն
ալ երկար ժամանակ զինուորը կը փնտը-
ւէ, և երբոր չգտնէր, կը դառնայ աստի-
կանութեան դուռը, հարցաքննութեան
դատաւորին կը ներկայանայ և եղելով թիւ-
նը անոր կը պատմէ ինքնուրեւ թէ ե-
րաշխաւոր մը չէր կրցած գտնել, և նո-
րէն բանտը կը դառնար :

— Բու այս վարմանքը, կըսէ դա-
ն տաւորը, բաւական երաշխաւորութիւն
« մըն է քեզի համար : Աւստի ազատ ես,
« զիմ բանդ : Թե որ նոր վիճակիւր մէջ
« դրամական նեղութիւն մը ունենաս, ե-
« կո՞ վեա գործ : վեհապատ Ինքնակալն
« հրամանաւր մեկը հոս դրամական օգ-
« նութեան գուճար մը ունիկը քեզի պէս
« համեստ կարօտանքներու համար պա-
« հետի դրուած : »

« Եւսեմ միջոցին զինուորը ներս կը մտնէ
գլուխը կախած, գողալով, բանտարկեա-
լը կորսնցնելուն դժբաղդ լուրը տալու
համար, և զարմանքը մեծ կըլլայ երբոր
Երկրի դատաւորին առջև կանգնած կը
գտնէ : »

— Ա. Եւսեմի լրագրի մը հետեւեալ
գէպը կը պատմէ :

« Ա. Եւսեմի պատանի մը սաստիկ
անձրեւ բռնուելով՝ ինքզինքը պատապա-
րելու համար կառք մը կը նստի և իր տա-
նը փողոցին անունն ու թիւը կառավարին
խնայքնելով ծախայ կէտէ : Բայց փողո-
ղուցայ որ ոչ միայն ծոցը ստակ չունէր,
այլ և տունն ալ : Աւստի հնարք մը կը մը-
տածէ կառավարին ձեռքէն ազատելու :

« Երբոր կառքը տանը առջև կը հաս-
նի, պատանին վար կիջնէ կառքէն, գողա-
նը կը նայի և յուսահատ կերպով մը կը
սկսի կառքին մէջ բարձրը վերջնել և
կառքին մէջը բան բնաւել : Առաւաղը
կը հարցնէ թէ կորուստ մը ունէր, պա-
տանին կըսէ թէ կրկին լուծ մը ունէր՝
կառքին մէջ ինկաւ : « Բայց հիմա կը
գտնուի, կըսէ, վեր երթա՛մ սեղանակէս
ճրագ մը բերելու : »

« Ապատանին տունը կը մտնէ որպէս
թէ ճրագ բերելու, և կը լսէ որ կառքը
շուտով կը հեռանար տանը առջևէն : Եւ
կը դառնայ ու կառավարին ետեւէն կը
պոռայ որ կառքը կեցնէ : Բայց կառա-
վարը հաւատացած ըլլալով թէ կառքին
մէջ ոսկի կայ, կը քէ կառքը ամենայն
արագութեամբ և ետեւ անգամ չնայի :
Ապատանին տունը կը մտնէ ծեծալքով որ
իրմէ աւելի խաղաղ մարդ մը խաղեց :
Առաւաղը երեւան չեղաւ : »

— Եւսեմի նաւակայքը սպառող փա-
ճառականի մեծ նաւ մը որ փոստիւրաւոր
լուցկիքով լցուած էր և Հնդկաստան եր-
թալու կը պատրաստուէր, յանկարծ ըր-
ն ընկելով ալքեցաւ :

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզէն եկած հեռադրական լուր
մը կը ծանուցանէ թէ Պարիզի կառա-
վարութեան արտաքին գործոց պաշտօն-
եայ Պ. Թուլիէլ հրաժարեր, ու տեղը
Պ. Տրուէն տը Լ. Լիս արտաքին գործոց
պաշտօնեայ անուանեն :

ստորագրութեան առաջը և չորս քաղաքացիներ
կը մտածէ որ անոր ըրած շահը ուրիշ
վնասուելէն առաջ եկած կորուստ մըն է :

« Երկրագործութեան, արհեստի և
վաճառականութեան գործող խոհանոցն
էր, բաւականութեամբ վաստակելով, և
սովորաբար իր գործերը անվտանգ կացու-
թեան մէջ տեսնելով, խաղաղ և հան-
գիստ կենցաղով վարուելով կը փայլէ : Տես
նենք թէ անխոհեմաբար և անյազ շա-
հասիրութեամբ Պօլսոյ բաղդի ետեւէ
վազող ինչպէս ժամանակը կանցընէ :

« Եւրոպայի օրը, կրնայ ըստիլ գիշերն
այ վիտակն, քիչ վաղը կանգնելու ունի որ
վրայը չբարձրէ, որովհետեւ իր կարողու-
թեամբ չափէն դուրս անխոհեմ գումար-
ներ բաղդին, յանձնած է, որ եթէ կոր-
սնցնէ՝ վերադառնալով հետեւեցը երեւակայու-
թեամբ առաջը միշտ ներկայ ունի : Եւ ա-
ւսանելը կանուխ իր գործին վրայ գտնու-
ուել, և իր կողմէն ուշ գաւաճալ՝ իրեն
գլխաւոր պարտքերէն մէկն է և եթէ սո-
վորութիւն ըլլալ գիշերներն ալ խաղաղ
խանութեան մը մը յանձն կտանուր :
Պօլսոյ տներուն ընթացքը իր բեւեռական
աստղն է : Երբեք մարդասիրական հոգի կը
թափէ ասոնց ելքերուն և էջերուն վը-
րայ : Զարափա՛մ կ'աղաչուի իրեն ըրած
և կամ չըրած խորհուրդներն, և վաղ-
ուան ընկերներն վրայ միշտ կը խորհի : Սե-
ղանին վրայ ակտիւ կը կրուսած է : Թե-
պէտ ինքը վերջին շաբաթաւոր կ'ա-
ծած է իր գործէն, աւելի ուշ ետ գար-
ցողէ մը Պօլսոյ տներուն տար կամ պաղ
վիճակը իմանալու կը ցանկայ : Զմեռ-
նանք ևս յիշուր որ խնայութիւնն ալ
ձեռքէ կը կորսնցնէ : Եւրոպայի քիչ
մը երեսին ծիծաղել երկու սպասաւոր
ըլ չորս կրնէ անմիջապէս, և ընտանե-
կան ծախքերն ալ իրենց սովորական չա-
փուն մէջ չեն մտնար : Զաւարութիւնը եր
վան կը տիրէ որովհետեւ կ'ապրէ, որովհե-
տեւ կը յուսայ միշտ որ բաղդը քանի մը
ժամերու մէջ իրեն տանտնայտիկը կը
շահեցնէ ըրած աւելորդ ծախսերուն :

Եւրոպայի թէ բաղդին իրեն սիրուն հայեց-
ուածք ընծայած աստղը՝ զանի նորէն չի
փորձեր : Դժբաղդաբար որքան քաղցր
ճաշակ կուտայ անն մէկու քնացը՝ քիչ
ատենի մէջ մեծ շահ ձեռք բերուիլը :
Եւրոպայի գիշերով հարիւր ոսկին կը
շահի և կըլայ հինգ հարիւր, անտարա-
կոյս կը յուսայ որ հինգ հարիւրը երկու

հարիւր հինգ հարիւր և այլն կրնայ ըլլալ :
Ինչ ընդարձակ և լայնածաւալ գաղափար
իրեն Սպանիայի շքեղաշէն պալատներ շե-
նելու : Դժբաղդաբար իր ամբողջ քաղցր-
յունը շատ անգամ կը պատահի, և իր
ունակութիւնը ըրած շաւղով թեմաքը՝ բա-
ւականութիւնն ալ իրեն հեռացած ըլ-
լալով՝ թշուառ և եղիկել վիճակի մը մէջ
կըլայ : Գոնէ բաղդէն հարուած ընկա-
լած աստղը իր ծանօթներուն կարեկցու-
թեամբ արժանի ըլլալ : Եւրոպայի տեսնելու
տեղը, « Թոքոլ խաղաղ խանը չի խաղաղ
գաւաճ կտանքը կընդունի : »

« Պարտ յանձնի ունիմք մեծապէս շե-
նորհապարտ գումարեւ կայսերական բա-
րեկնամ կառավարութեանը, որ վերջին
օրերս գրամական վիճակը բարեկարգելու
վը գարեկցան քննադատ խաղերը որ կը-
լային մետաղեայնեւ և թղթադրամեւ
ըլ մէջ, որոնք կը ծանրացնէին ընդհան-
րապէս ժողովրդեան վիճակը՝ հարկաւոր
պիտանքները սուղ գնելու մէջ ձգելով :
Յոյս ունենանք որ մեր սիրելի ազգային
ները՝ անտեղի խաղաղ խանը պատահած
համապարտեայ թշուառութիւնները,
խոհանոցութիւնը և բաւականութիւնը ձեռ-
քէ ձգելով, վերջինեւ անգամ և վը-
տանգաւոր ձեռնարկութիւններն իրենց
ատենի կըրնան և եւ միայն փոքր կուտե-
նան օրինակ և արդար վաստակներու
գլխաւոր, որոնցմով կրնան օր քան զօր
բարգաւաճիլ և յաւաքաւորութեան մէջ
մտնել : »

« Եւրոպայի հաճեցէք, մեծապէս հը-
րատարակիլ : Եւրոպայի և մտերմական
ախնաւորութեանց հաւատարմը : »
27 սեպտ. 1862 Պօլսոյ Գ. Պէլզեան

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ն. ՈՒՍՈՒՄՆ
Ա. Ջ. ԴԱՅԻՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՈՐԷ

Ազգային տղոց կամքն ու ու սիրտը
կըթելու զիտութիւն
ԱՌԱՆՁՆԵՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
Հարադրեցի
Հ. ՊՈԼՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆՅ
ՄԻՒԹ. ՈՒՍԵՆ
ՏՊԵԱԼ Ի ՎԻԵՆԱ

Բ.
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԵՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԳՐԵՅ
Հ. ՊՈԼՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆՅ
ՄԻՒԹ. ՈՒՍԵՆ
ՏՊԵԱԼ Ի ՎԻԵՆԱ

Դաստիարակութեան անհրաժեշտ
ուսումը որ ամեն ուսանող և զիտութեանց
հին ու մայրն է, վասն զի մարդկութեան
ուսումն է, մինչև հիմա իրիտ անխառն
կերպով ծանօթ էր ազգիս : Գոնէ . . .
Պօլսոյ Յովնանեան այս թերութիւնը կամ
մանաւանդ կարողութիւնը կը լեցնէ իր
այս կրկին աշխատասիրութեամբ՝ որով
թէ՝ ծնողք և թէ՝ դաստիարակը կրնան
իրենց պաշտօնն ու պարտականութիւնները
հիմնական կերպով սովորել ու կատարել :

ՄԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՎԻԵՆԱՅԻ ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՅ
ԹՐԻԵՍՏՈՒ ՎԵՐԺԵՐԵԱՆ

Ըստ նոր տուածի նոյնքերին 1ին իր
ուսման տարին նորէն պիտի բանայ : Եւ
տարի, այն ծնողք որոնք իրենց որդիքը այս
վարժարանը կուզեն խաւերել, աւելի մեկ
գլխաւորութիւն մ'ալ ունին, ինչու որ յիշ-
եալ վարժարանին վերակացու առաջնոր-
դը պարտաւոր օրերուն պատճառաւ հոս ե-
կած ու վերստին Թրիեստ երթալու ըլ-
լալով, նոյն վերապատուելի առաջնորդին
կրնան յանձնել իրենց որդիքը :
Ով որ այս վարժարանին վրայ կուզէ
տեղեկութիւն առնուլ, կրնայ յայտարա-
րութեան թղթին մէջ ամեն բան իմանալ :
Եւս յայտարարութեան թղթերը ձրի կը
տրուին լրագրոց գրասենակը, կամ Մէր-
ճան Զարչալին Մարտարեան Զարու-
թիւն աղային գրասենակութեան սեն-
եակը և կամ Պէյօղլու Միլիթար-
եան վարժարանը : Ուղղը այս վերջի
վարժարանին մէջ վերջինեւ առաջնորդ
վարդապետին հետ ալ բերնէ բերան կըր-
նայ տեսնուիլ : 4

Վերջինից Սպանիայի զանազան տե-
սակ, ամենէն աճանք յիշուր ու հինգ դու-
րուշ կը ծախուի : Վերջինից մաղաքան
թիւ 17 Օմէր փողոցը Ղալաթիա :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՒՍԵՆԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՅ
ՏՈՒԹՈՐ ԲԱՐԻՍՈՒՆ ԲԺՇԿԻՆ
ՓՈՇԻՆ ԵՒ ՀԱՏԱԴԵՐԸ
Պօլսոյ տարութեան, զժողովրդաբար-
տութեան և ստամոքսի տարութեան
դէմ զօրացուցիչ դեղ մընէ :

Լոնտոնի լանդի անուն լրագիրը 1858
օգոստոս 24 թուով և Գաղղիոյ իւրաքանչեւ
ներուն կազմէ լրագիրը եւայն վիշապ ինչ
դեղերուն դերազանցութեանը որով ստամոքսի
ցաւերը, ակտիւ ակտիւութիւնը, ստամոքսի
թթեւութիւնը, զժողովրդաբարտութիւնը, և
կաթիլի, կաթիլալի եւայն ըստած ստա-
մոքսի հիւսնաւորութիւնները շուտով կը թշն-
ման լեղուէ հրահանգները զրուած են
այս դեղերուն հետ : Բուն տեղը իմիջ մէջ Խո-
սիւ Գալաթի լրագիր, անոր ստորագրութիւ-
նը պէտք է ուղարկել :
Հատկութեւ պիտի է 2 ֆրանք . 4 ֆր-
անք : Կը ծախուի փաթիկ Սէն Մարթէն փո-
ղոցը թիւ 296 : Կ. Պօլսոյ Տէլլա Սուտայի դե-
ղարանը, և Գլխաւորապէս Ղալաթիա Վալ-
տայի փողոցը թիւ 9 Բիւպլիւքաթիօն Ժէնէրա-
լի անօրէն Մօսկիտէ Գիշերի դրատունը :

ՉԿԱՆ ԻՒՂ

ՄԱՔՈՐԻՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՍՏ

Գաղղիացի Տօքթոր Օթիէ Բիշիկին եւ
Շէլիէ դեղագործին պատրաստածը, որուն
մէջ ձուկի հոտ և համամաններն չկայ :
Կը ծախուի Ղալաթիա Վալտայի փողո-
ցը թիւ 9 Բիւպլիւքաթիօն Ժէնէրալի անօ-
րէն Մ. Մէլիքի տեղակալ :

Աս լրագիրը շաբաթ անգամ մը կըլլէ
շաբաթ օրերը : Ով որ կուզէ իրենց ստա-
րագրութիւն, Կ. Պօլսոյ Զիքի խանը լրագրոց
գրասենակը : Իսկ զուրաբերը հոգաբարձու-
ներն են :

ԻճՏԻՐ. Յօնանեան աղա Մագսուտեան.
ԵՐԻՍՏԱՆ. Եւրոպայի աղա Ալիարեան.
ԱՆՈՒՇԱՍՏ. Մանտէի Սուրիս
աղա Գալաթիա.
ՏՐԱՊԵՆՏ. Պ. Խալաթիա ելմանեան.
ԹՈՒՍԹ. Գեորգ Ե. Յօնանեան աղայ
Աբգարեան.
ԿԱՐԵՆ. Կարապետ պատուելի Զաքար-
եան.
ՊՈՐԵՍ. Կարապետ աղա Եսկիշիկի-
լիեան.
ԵՒԿՈՒՄԻՐ. Պ. Տ. Մոքսուտեան.
ԹԵՐԵՍԱՆ. Պ. Մ. Մաղաբաղեան :
ՎԱՆ. Պ. Սկրտիկ Տ. Առոմեան.
ԽԱՐԵՐԻ. Պ. Գեորգ Զաքարեան.
ԵՐԶԱՆ. Ընթերցասիրաց Թանգարան :
ԱՍՏԱՆԱՐ. Մանտէի Յալիք աղա Տ.
Գիլգորեան.
Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրութիւն ուղղ-
ները՝ այս տեղերէն մէկու հետ կրնան
բողակցիլ :

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄՈՑ ԱՐԴՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Կ. ՊՈԼՈՍ	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.
6 ՀՈՒՍԵՐԵՐ	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.	Դ. Դ. Դ. Դ. Դ. Դ.
Օսմանեան լրագիր	405	102-20	102-20	102-20	102-20	102-20
Քանաքի արձան	55	56	56	56	56	56
Քանաքի Մուսթաֆէ	45-20	45-20	45-20	45-20	45-20	45-20
Էսթամբուլի հին	45-1	45-10	45-10	45-10	45-10	45-10
« Կորս »	55	54-20	54-20	55	55	55
Սէրիկ 10 տր. տկա. առ.	42-30	42	42	41	41	42
Վերջին ելածը 100 լրագիր						
Անգղիական լրագիր						
Բոլ իմբիւսի						
Գարպիւսի						
20 ֆրանկի օսկի						
« արձան »						
Սօֆորին						
Աւստրիոյ գրքեր						
Տանտոյ քան. հղիւն						

ՓՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆՅ (ԳԱՄՊԻՐ) ԳԻՆԵՐԸ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ 100 ՂՈՒՐՈՒՇ ՀԱՇՈՒՆԵՐԸ
ՀՈՒՍԵՐԵՐ

Լոնտոն	«	Իսթոն
Փարիզ	«	Իսթ. Մէթու. Լ. Ե. Ե.
Մարսիլիա	«	Լոնտոն
Վիեննա	«	Մարսիլիա
Թրիեստ	«	

ԱՐՄՏԻՔ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 6 ՀՈՒՍԵՐԵՐ

Յորեն Թաղան	Յորեն Թաղան	Յորեն Թաղան
« Խանիկ »	« Խանիկ »	« Խանիկ »
« Կարպ »	« Կարպ »	« Կարպ »
« Բուսիլի Պալլէ »	« Բուսիլի Պալլէ »	« Բուսիլի Պալլէ »
« Պուրպաղ »	« Պուրպաղ »	« Պուրպաղ »
« Ալօֆ կապուղ »	« Ալօֆ կապուղ »	« Ալօֆ կապուղ »
« Խալաթի »	« Խալաթի »	« Խալաթի »

Վաճառանոցի մէջ կայ ընդ ամենը 180000 գրիւ ցորեն ու գարի

ՄԵՏԱՔՍ

Տէմբրետէ	Ընտիր տակ	Օսմ. լր.	420	դր.	
« 1 »	« 1 »	« 1 »	« 1 »	« 1 »	0000—0000
« 2 »	« 2 »	« 2 »	« 2 »	« 2 »	0000—0000
« 3 »	« 3 »	« 3 »	« 3 »	« 3 »	0000—0000
« 4 »	« 4 »	« 4 »	« 4 »	« 4 »	0000—0000
« 5 »	« 5 »	« 5 »	« 5 »	« 5 »	0000—0000
« 6 »	« 6 »	« 6 »	« 6 »	« 6 »	0000—0000
« 7 »	« 7 »	« 7 »	« 7 »	« 7 »	0000—0000
« 8 »	« 8 »	« 8 »	« 8 »	« 8 »	000—0000
« 9 »	« 9 »	« 9 »	« 9 »	« 9 »	000—000
« 10 »	« 10 »	« 10 »	« 10 »	« 10 »	000—000
« 11 »	« 11 »	« 11 »	« 11 »	« 11 »	000—000
« 12 »	« 12 »	« 12 »	« 12 »	« 12 »	400—410
« 13 »	« 13 »	« 13 »	« 13 »	« 13 »	400—410
« 14 »	« 14 »	« 14 »	« 14 »	« 14 »	52—36